

L'hivern 2015-2016 ha estat càlid o molt càlid arreu de Catalunya

- **L'hivern de 2015-2016 ha estat càlid sense excepció a tot el territori, i fins i tot molt càlid a punts del Barcelonès, de l'Alt Penedès, de l'Urgell i també a l'alta muntanya**
- **Pluviomètricament, s'ha de qualificar majoritàriament d'hivern sec, fins i tot de molt sec a punts de l'Alt Empordà, Gironès, Selva i Garrotxa, d'Osona i Ripollès, de la Cerdanya, del Vallès Occidental, Barcelonès i Baix Llobregat, de l'Alt Penedès i del Montsià i Baix Ebre**

L'hivern 2015-2016 ha estat càlid a tot Catalunya sense cap excepció, i fins i tot cal qualificar-lo d'hivern molt càlid al Barcelonès i també a punts de l'Alt Penedès, de l'Urgell i del Pla d'Urgell, o a zones de més altitud del Pirineu.

L'anomalia de temperatura d'aquest hivern s'ha situat entre els +1,5 °C i els + 3,0 °C a la major part del país. Destaca per elevat el valor d'anomalia registrat en algunes estacions del Barcelonès, de fins a +3,5 °C i, en canvi, els valors més moderats, tot i que clarament positius, s'han observat a l'Alt Empordà, a punts del Segrià, les Garrigues, la Ribera d'Ebre i del Montsià, on l'anomalia no ha assolit els +1,5 °C.

Anticicló al desembre

En general, els tres mesos que conformen l'hivern han estat càlids. Durant el desembre la situació anticiclònica va propiciar inversió tèrmica i molta boira a les planes de l'interior on l'hivern va començar amb normalitat termomètrica, però no així a la resta del país i sobretot a l'alta muntanya on l'inici de l'estació ja va ser càlid o molt càlid. Al desembre es van assolir valors d'anomalia positiva molt exagerats a l'alta muntanya, amb diferència els més elevats dels darrers 18 anys, moment en què es va començar a prendre registres en aquests indrets de manera contínua. La situació meteorològica del gener es va caracteritzar per una circulació de l'oest i pel pas de diversos sistemes frontals d'origen atlàntic, però sempre amb inhibició de l'arribada a Catalunya de la massa d'aire fred procedent d'altres latituds.

El febrer també ha estat càlid i marcat fins gairebé al seu final per una situació de vents més aviat de l'oest. Un canvi de temps experimentat durant els últims dies de febrer ha permès que la massa freda del nord arribés finalment a Catalunya, però la

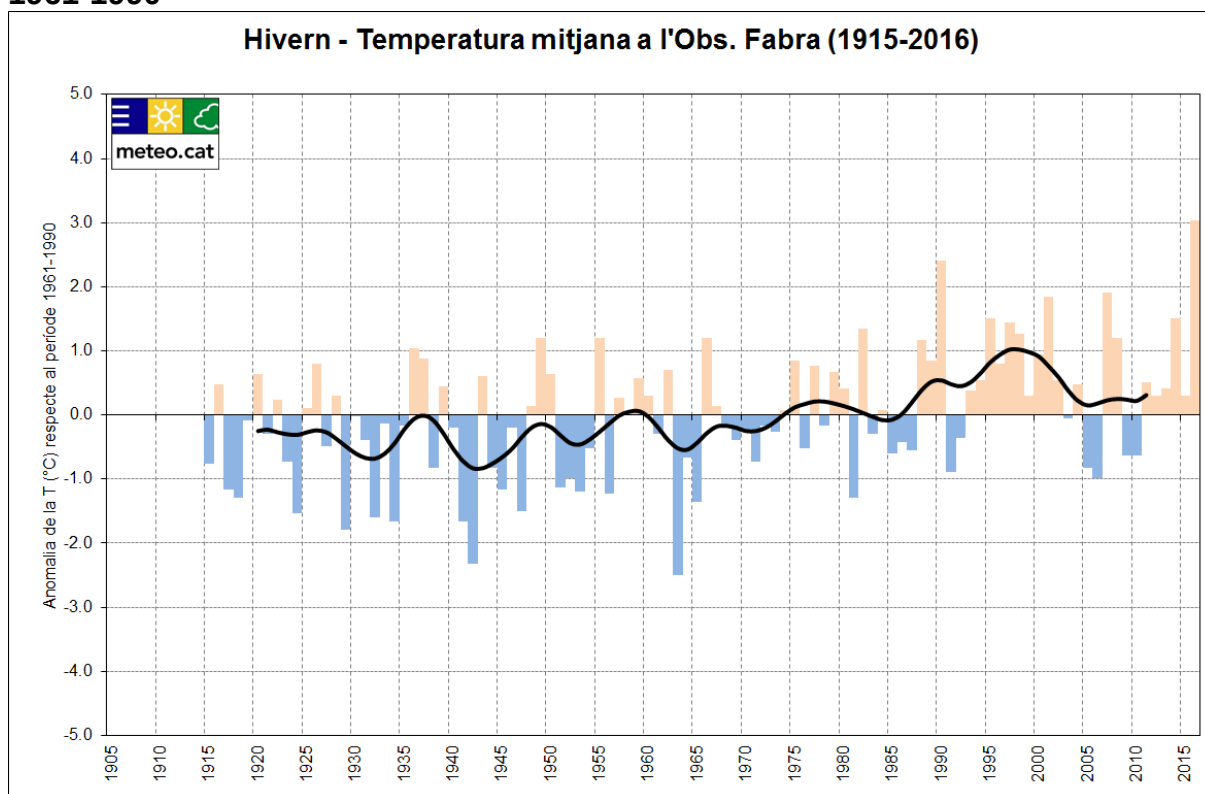
■ Nota del Butlletí Climàtic de l'hivern 2015 - 2016 ■

durada no ha estat prou com per a compensar la calor registrada durant la major part de l'hivern.

Amb perspectiva històrica, i en una primera anàlisi, l'hivern 2015-2016 ha estat el més càlid de tota la sèrie de dades disponibles a àrees del litoral, prelitoral i del Pirineu. A l'Observatori Fabra, l'anomalia de temperatura mitjana de l'hivern 2015-2016 ha estat de +3,0 °C, la més elevada des de l'hivern 1914-1915 (figura 1), amb la qual cosa es pot afirmar que l'hivern 2015-2016 ha estat el més càlid dels últims cent anys a la ciutat de Barcelona. El mateix es pot afirmar a l'Observatori de l'Ebre, on l'hivern ha estat el més càlid dels últims 109 anys (figura 2), però amb una anomalia lleugerament inferior: +2,5 °C.

Figura 1:

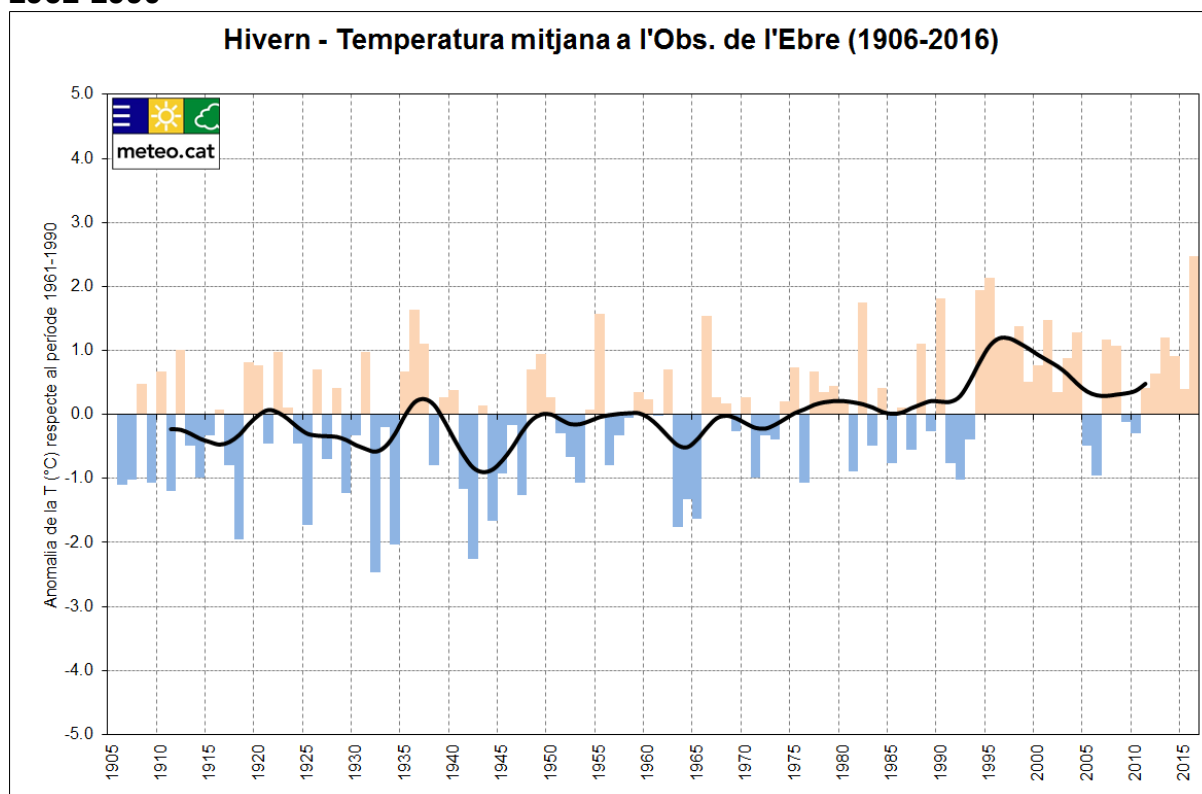
Gràfica de l'anomalia de la temperatura mitjana de l'hivern a l'Observatori Fabra (1915-2015) expressada com a diferència respecte de la mitjana climàtica 1961-1990



■ Nota del Butlletí Climàtic de l'hivern 2015 - 2016 ■

Figura 2:

Gràfica de l'anomalia de la temperatura mitjana de l'hivern a l'Observatori de l'Ebre (1906-2015) expressada com a diferència respecte de la mitjana climàtica 1961-1990



Cap nevada important

L'hivern 2015-2016 ha estat sec, i fins i tot molt sec a punts de l'Alt Empordà, Gironès, Selva, Garrotxa, Osona, Ripollès, Cerdanya, Vallès Occidental, Barcelonès, Baix Llobregat, Alt Penedès, Montsià i Baix Ebre. Només a punts del Segrià, del Pla d'Urgell i de l'Urgell, així com en zones d'altitud del Pirineu occidental ha estat lleugerament plujós.

En contraposició amb els hiverns dels darrers anys, cal destacar que no hi hagut cap nevada important, i que durant gairebé tot l'hivern el mantell nival ha estat gairebé absent o de gruix petit, essent ja a finals del mes de febrer quan la neu s'ha fet present de manera més general al Pirineu.

■ Nota del Butlletí Climàtic de l'hivern 2015 - 2016 ■

També l'absència de precipitació de forma continuada al llarg de l'hivern 2015-2016 ha estat un tret comú a diverses zones del país. Així, per exemple, s'ha donat el registre de la ratxa seca més llarga (jornades consecutives amb una pluja diària inferior a 1 mm) a l'Observatori Fabra de Barcelona, on no hi va ploure cap dia (més de 1 mm) entre el 4 de novembre i el 5 de febrer, assolint els 94 dies, valor que supera àmpliament els 85 dies de ratxa seca registrada l'any 1928.

El balanç sec en general s'explica per la predominança de dues configuracions sinòptiques, l'anticiclònica i la de component oest, les quals solen aportar nul·la o poca precipitació al nostre país.

Balanç lleugerament plujós

El desembre va ser molt sec a tot Catalunya com a conseqüència de la persistent presència de les altes pressions. L'única excepció es va situar a l'extrem nord de la Costa Daurada, on el mes va ser sec. El gener també va ser sec o molt sec a gran part del país. Només a les zones de més altitud del Pirineu occidental el comportament va ser normal o plujós ja que hi va caure precipitació pel pas d'alguns sistemes frontals d'origen atlàntic, que en general van arribar molt desgastats a Catalunya.

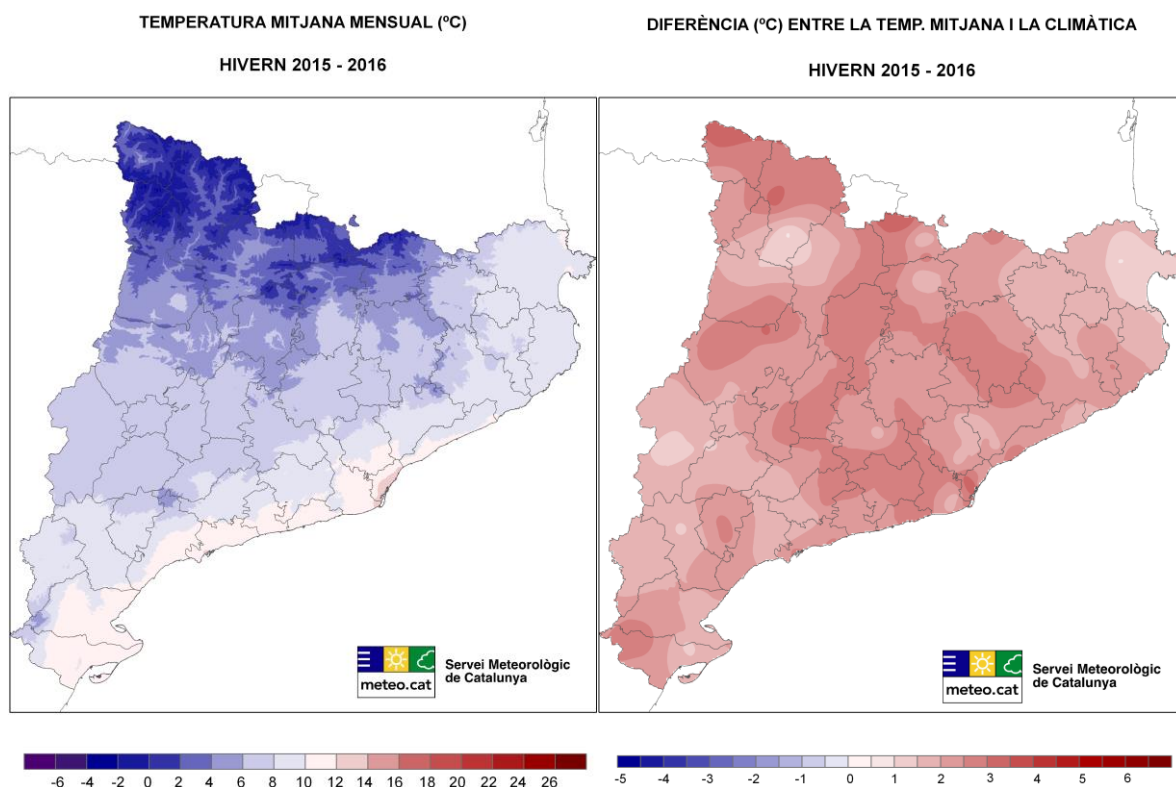
Finalment, durant el febrer també ha persistit el tarannà eixut a força indrets (delta de l'Ebre, Prepirineu oriental, extrem oriental de la Cerdanya, Costa Brava, plana interior gironina i tram final de la conca del Llobregat), però gràcies a dos episodis diferents de precipitació es pot qualificar de normal o plujós a gran part de Catalunya i, fins i tot, de molt plujós a les parts més elevades del Prepirineu i Pirineu occidental, les terres de Lleida i sud del Maresme. De fet, durant l'últim episodi de final del mes ha caigut la nevada més important de l'hivern 2015-2016 a les cotes mitjanes i altes, i la neu ha fet acte de presència a cotes força baixes de les comarques occidentals. Aquesta precipitació de febrer ha estat suficient, només en alguns casos, per a canviar el tarannà sec, provocant que el balanç total acabi resultant lleugerament plujós a zones de l'oest del país com les terres de Lleida i zones de més altitud del Pirineu més occidental.

■ Nota del Butlletí Climàtic de l'hivern 2015 - 2016 ■

Figura 3:

Mapes de temperatura mitjana de l'hivern 2015-2016 i de diferència d'aquesta respecte de la mitjana climàtica.

Mapes elaborats amb dades de les estacions integrades a la XEMA (Xarxa d'Estacions Meteorològiques Automàtiques), gestionada per l'SMC. No inclouen els valors de temperatura d'una estació concreta si no es disposa del 80% de totes les dades d'aquesta estació.

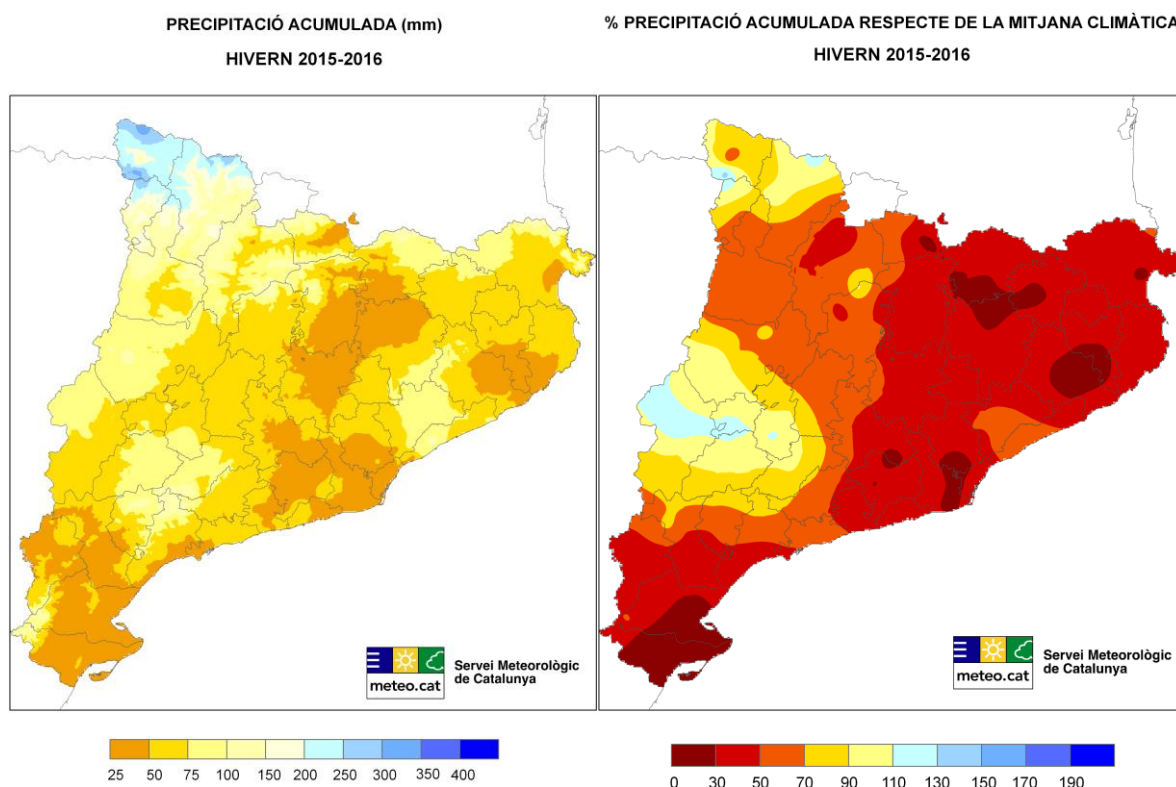


■ Nota del Butlletí Climàtic de l'hivern 2015 - 2016 ■

Figura 4:

Mapes de precipitació acumulada durant l'hivern 2015-2016 i de percentatge d'aquesta respecte de la mitjana climàtica.

Mapes elaborats amb dades de les estacions integrades a la XEMA (Xarxa d'Estacions Meteorològiques Automàtiques), gestionades per l'SMC. No inclouen els valors de precipitació d'una estació concreta si no es disposa de les dades d'un episodi significatiu d'aquesta estació.



Aquesta informació s'ampliarà a través de la publicació del butlletí estacional definitiu a partir del mes d'abril. Totes aquestes informacions es podran consultar a www.meteo.cat.

4 de març de 2016